

ТЕМА 1. Міжнародна економічна діяльність: сутність, особливості

Мета: розглянути етапи становлення та розвитку міжнародної економічної діяльності України; з'ясувати сутність та значення курсу у професійній підготовці майбутніх фахівців; ознайомитись із факторними передумовами МЕД України; вивчити особливості відкритої економіки; розглянути структуру платіжного балансу.

План

1. Предмет, мета і завдання курсу «Міжнародна економічна діяльність України».
2. Факторні передумови МЕД України
3. Відкрита економіка України.
4. Платіжний баланс України.

Основні терміни і поняття

Міжнародна економічна діяльність, зовнішньоекономічна діяльність, фактор виробництва, відкрита економіка, абсолютні переваги, відносні переваги, платіжний баланс, суб'єкти міжнародної економічної діяльності.

Теми доповідей

1. Спеціалізація держави як фактор економічного розвитку.
2. Передумови та фактори міжнародної спеціалізації України.

Контрольні запитання

1. Поясніть, яке значення міжнародної економічної діяльності в сучасних умовах трансформаційного розвитку України.
2. Визначте, у контексті яких інтересів можна розглядати міжнародну економічну діяльність України.
3. Назвіть факторні передумови розвитку міжнародної економічної діяльності.
4. Якими є основні передумови участі України в міжнародній кооперації та в міжнародному поділі праці?
5. Які об'єктивні особливості виробничої сфери України визначають специфіку моделі її відкритої економіки?
6. Охарактеризуйте основні риси сучасної відкритої національної господарської системи.
7. Поясніть, як співробітництво країн впливає на міжнародну господарську діяльність?
8. Проаналізуйте наслідки лібералізації міжнародної економічної діяльності.
9. Що являє собою платіжний баланс?
10. Що відображається у рахунку поточних операцій платіжного балансу?

Тестові завдання для самоконтролю

1. Про що йдеться: «цілісна система господарських зв'язків між національними економіками різних країн, належних до них або утворених ними суб'єктами господарського життя, а також міжнародними організаціями, яка має характерні лише для себе взаємозв'язки, закономірності та реалізує ті

- специфічні інтереси, які пов'язані з використанням переваг міжнародного співробітництва, поділу праці та факторного розміщення»?
- а) міжнародні відносини;
  - б) міжнародна економічна діяльність;
  - в) міжнародна політика.
2. Що є об'єктами міжнародної економічної діяльності?
- а) товар-продукт, товар-послуга, капітал, трудові ресурси;
  - б) продукт, капітал, трудові ресурси;
  - в) трудові ресурси, послуги, капітал.
3. Критерієм та принциповим змістом відкритості економіки є:
- а) поява дефіциту рахунку поточних операцій і позитивного сальдо рахунку руху капіталу;
  - б) національні заощадження дорівнюють інвестиціям;
  - в) наявність ліберального режиму міжнародної економічної діяльності для ринкових суб'єктів.
4. Автаркія – це:
- а) замкнута економіка;
  - б) економіка, зорієнтована у своєму розвитку лише на власні можливості;
  - в) економіка, ізольована від світового ринку та світової конкуренції;
  - г) усі відповіді правильні
5. Що не належить до ознак відкритості економіки?
- а) припинення обміну товарами та послугами із зовнішнім середовищем;
  - б) свобода виходу у зовнішній світ економічних суб'єктів країни;
  - в) низькі (або помірні) зовнішньоекономічні бар'єри.
6. Платіжний баланс є пасивним, коли:
- а) експорт товарів перевищує їх імпорт;
  - б) платежі перевищують надходження;
  - в) надходження перевищують платежі;
  - г) експорт товарів менший за імпорт.
7. Яка із наведених відповідей найбільш повно характеризує категорію «платіжний баланс»?
- а) послуги та некомерційні платежі;
  - б) експорт та імпорт капіталів;
  - в) всі платежі та надходження від експорту та імпорту в країну;
  - г) експорт та імпорт товарів.
8. Платіжний баланс є активним, коли:
- а) експорт товарів менше за імпорт;
  - б) експорт товарів перевищує їх імпорт;
  - в) надходження платежів менші за експорт;
  - г) надходження платежів перевищують платежі за імпорт.
9. Рахунок поточних операцій платіжного балансу включає всі платежі за винятком:
- а) товарного імпорту;
  - б) чистих доходів від інвестицій;
  - в) транспортних послуг іноземним державам;
  - г) змін в активах країни за рубежом;
  - д) чистих поточних трансфертів.

10. Що є практичним механізмом, який реалізує закономірності світового господарства та міжнародної економічної діяльності?

- а) система регіональних ринків;
- б) сукупність регіональних ринків та міжнародного ринку;
- в) інститут міжнародного ринку.

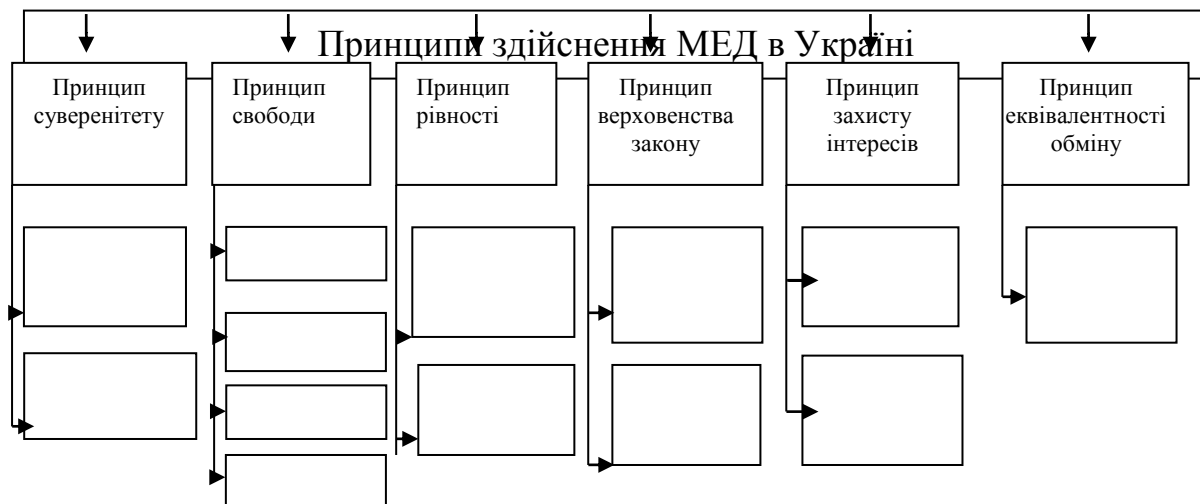

Практичні завдання

Завдання 1. Наведіть приклади факторних передумов МЕД України.

Факторні передумови МЕД України	
Фактори первинного порядку	Фактори вторинного порядку

Завдання 2. Складіть логічно-структурну схему основних принципів здійснення МЕД в Україні

Для довідки:

1. Незастосування демпінгу при здійсненні МЕД.
2. Регулювання ЗЕД тільки законами України.
3. Свобода у виборі форм здійснення МЕД.
4. Гарантування права власності на результати МЕД.
5. Виключне право народу України на здійснення своєї МЕД.
6. Обов'язковість виконання суб'єктами МЕД усіх договорів та угод.
7. Добровільність участі в МЕД.
8. Рівність всіх суб'єктів перед законом, що її регламентує.
9. Заборона підзаконних актів.
10. Захист інтересів суб'єктів МЕД на території Укр. та за її межами.
11. Підпорядкування законам України.
12. Захист інтересів держави у МЕД на території Укр. та за її межами.
13. Заборона дискримінації суб'єктів МЕД з боку держави та з боку інших суб'єктів господарювання.